

Četrtek, 6. junija 2002, št. 23, leto VII., ISSN 1408-0494, vsak četrtek, cena 490 SIT • 2,18 EUR

DEMOKRACIJA

Vrh v Sloveniji

V petek in soboto je bila Slovenija prizorišče najpomembnejšega zunanjepolitičnega dogodka v državi.

Mineva 57 let od množičnih pobojev s Koroškega vrnjenih domobrancev.

V Rogu umorjeni

GOSPODARSTVO
Klemencičeva zavaja javnost

POLITIKA
(Pre)počasno vračanje premoženja

INTERVJU
Dr. Rasto Ovin
Tranzicija odlaganja

Revolucija na grobovih

Povojni poboji niso bili revolucija. Šlo je za vojno nasilje. Tako trdijo dediči tistih, ki so izvedli revolucijo, ta pa je terjala najmanj 50.000 življenj Slovencev. Nekateri zganjajo revolucijo na grobiščih, kar je posledica permanentne revolucije.

V parlamentu prav zdaj poteka druga obravnava zakona o vojnih grobiščih. Zakon je namenjen množici zamolčanih in neurejenih grobišč po Sloveniji. Zakon ni namenjen tako imenovanim partizanskim grobiščem, saj so ta že zdavnaj urejena in označena z obširnimi napisi.

Razprava v parlamentu kaže, kako nizka je raven naših politikov do odnosa do resnice in pravice, do dveh temeljnih civilizacijskih postulatov torej. Na levi si prizadevajo, da na grobovih žrtev revolucije ne bi bil napis "umrli kot žrtve vojne in revolucije", ampak le skrajno "neutrlni" in nedoločni napis "umrli kot žrtve vojne in povojnega nasilja". Zakaj politiki kontinuitete hočejo takšen napis? Najprej zato, da bi zavarovali neomadeževan "NOB". Drugič pa zato, ker dobro vedo, da je povprečni Slovenec dobro "naučen" (indoktriniran), kdo je med vojno zganjal nasilje: to naj bi bili okupator in njegovi "domači pomagači". Partizani so bili kvečjemu žrtve. To je podoba, ki jo hočejo znova vsiliti, pri čemer jih prav nič ne moti, da gre za povsem zlagano podobo.

Nasilje? Čigavo!

"Vojno in povojno nasilje"? Okupacija in vojna sta bili samo posoda, v kateri je potekala – glede na posledice – komunistična revolucija. Zakriti bistvo problema pri žrtvah revolucije ali na napisih ob grobiščih je zato neizmerno in sramotno

Betonski kolos v Kočevskem Rogu – simbol egoizma in zlobe

sprenevedanje. Poslanec ZL Miran Potrč govori o "politični rehabilitaciji domobranstva". Domobranstvo ne potrebuje nobene rehabilitacije, saj demonizacija in inkriminacija domobranstva v komunistični publicistiki govori predvsem o komunistih. Domobranstvo je bilo izrazita protirevolucija. Biti protirevolucija v razmerah vojne in okupacije pa ne more biti nekaj hvaležnega in ugodnega. Če komunisti okupacije in odpora proti njej ne bi zlorabili za izvedbo revolucije, ne bi bilo potrebe ne po protirevoluciji in ne po drugih posledičnih pojavnih oblikah protirevolucije, kot so kolaboracija, prisega, črna roka.

Potrč je tudi rekel, da "v ZL nasprotujejo diskriminatornemu in ne-

nostnih sodb". Ali bomo zdaj zaradi takšnih skrajno nestrpnih izjav odstranili vsa znamenja na dosedanjih partizanskih grobovih, na katerih se bohota ideologija?

Okupator ja, domobranci ne

"Levica" je naročila "pravno ekspertizo glede statusa domobranske vojske". Če se spustimo na to sprevideno raven: ali bomo zdaj zahtevali "pravno ekspertizo glede statusa" partizanske vojske? Če že debata teče na takšni ravni: le kakšna vojska so bili partizani glede na to, kdo jo je vodil, da se je več bojevala proti domačim nasprotnikom kot proti okupatorjem, in glede na neizmerno število žrtev, ki jih je povzročil "NOB"? "NOB" takšen, kot je seveda v praksi potekal!

Dobro bi bilo, da bi si poslanci na kranjskem, celjskem in ljubljanskem pokopališču ogledali, kako skrbno in arhitekturno zgledno se urejajo grobišča za nemške vojake. Za okupatorja torej! Na vsakem od teh grobišč je za zdaj pokopanih nekaj več kot 800 Nemcev. Poleg splošnega napisa v nemščini in slovenščini so navedena tudi imena in priimki, ob vsakem imenu popoln rojstni datum in datum smrti. Tisti, ki so bili žrtve komunistično-partizanske revolucije, pa naj bi bili še naprej – tudi v novodobni slovenski demokraciji – skrajno diskriminirani in oklevetani.

Grobniča posvečenecv v parku tik ob parlamentu; grob voditeljev najbolj zločinske organizacije v slovenski zgodovini

Evropske revolucije?!

Pri razpravah v parlamentu smo celo slišali, da nikjer po Evropi grobovi kolaboracionistov niso deležni državne pozornosti. Lahko se le vprašamo, kje tisti, ki so sposobni dajanja takšnih javnih primerjav, živijo. Le kje po Evropi (npr. Francija, Belgija itd.) so tamkajšnji komunisti zlorabili okupacijo za monopolizacijo odpora in za izvedbo revolucije? Slovenija se zato izrazito razlikuje od dogajanja po drugih evropskih državah. Komunistična revolucija v Sloveniji je povzročila neposredno vsaj 20.000 ubitih Slovencev;

množičnimi poboji jeseni 1943 in tistimi poleti 1945 ni v vsebinskem smislu nobene razlike.

"Spomenik" zlobe

Toda metanje polen v kolesa resnice in pravičnega reševanja neurejenih vprašanj naše preteklosti ne izvira samo iz ene politične strani. Včasih se kakšno pojavi tudi iz nepričakovane smeri. V kakšnem razsulu živi Slovenija, nam priča primer betonskega "spomenika", ki je jeseni leta 2000 kot goba po dežju zrasel pred grobiščem pod Krenom v Kočevskem Rogu. Takrat je skupina nekaj posameznikov, ki občasno nastopijo pod imenom "Društvo za ureditev zamolčanih grobov", izkoristila zmedo Bajukove "medvlade" in nepoznavanje problematike nekaterih ter po hitrem postopku v mesecu avgustu, ko je "koncentracija" nižja, izposlovala od vladnega ministrstva enormnih 15 milijonov tolarjev za postavitev nekakšnega "spomenika" v Kočevskem Rogu. Denar jim je bil nakazan z astronomsko naglico in betonski kolos je jeseni 2000 že stal. Hudo se jim je mudilo.

"Permetovo društvo" je na kolos zapisalo: "V Rogu ležimo, tako je veleval domovine ukaz." Domovina je torej ukazala komunistom, da so tam pobijali domobransko vojsko?!

posredne žrtve pa so še veliko večje. Nekateri se sprenevedajo tudi s pomočjo časovnega okvirja, ki ga določa začetek okupacije in formalni konec vojne. Toda čas izvajanja komunistične revolucije se ni natančno ujemal s časovnim okvirom okupacije in vojne. Okupacija in vojna sta bili za revolucijo le dobrodošla podlaga, ki je izvedbo revolucije sploh omogočila. S koncem vojne revolucije nikakor ni bilo konec, ampak se je v različnih pojavnih oblikah nadaljevala še vrsto let po vojni. Na neki način vse do danes. Povojni poboji so bili bolj množični od medvojnih le zato, ker so razmere komunistično-partizanski vojski to omogočile. Samo v tem je razlika, ne pa v formalnem koncu vojne. Med

To se je počelo, čeprav se je dobro vedelo, vsaj pri omenjenem "društvu", da so tekli vsi uradni postopki

s strani Nove slovenske zaveze skupaj z že leta 1995 sprejetim arhitekturnim natečajem za spomeniški objekt ob grobišču pod Krenom. Zakaj je torej "Permetovo društvo" kljub temu to počelo? Nekaj iz egoizma, predvsem pa iz zlobe nagajati Novi slovenski zavezi in vsemu, kar je povezano s tam zakopanimi žrtvami.

Posledice? Porabljen je bil velik državni denar, postavljen je nekakšen betonski objekt, ki kazi okolico, poleg tega pa še na črno. Za to ni bil doslej nihče sankcioniran. Kaj še, pričakujemo lahko, da bo predsednik borčevske organizacije odlikoval omenjeno "društvo" za njegove zasluge pri negovanju revolucionarnih izročil.

Ivo Žajdela